

Тернопільський національний
медичний університет
імені І.Я. Горбачевського
Міністерства охорони здоров'я
України

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол вченої ради
«27» ХХ 2022 року № 14
Наказ ректора закладу вищої
освіти
Тернопільського національного
медичного університету
імені І.Я. Горбачевського
Міністерства охорони здоров'я
України
«27» ХХ 2022 року № 612

ПОЛОЖЕННЯ

про Комісії з академічної доброчесності та Комісію з етики та управління конфліктами у Тернопільському національному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського МОЗ України

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про Комісії з академічної доброчесності та Комісію з етики та управління конфліктами (далі – Положення) у Тернопільському національному медичному університеті імені І.Я Горбачевського МОЗ України (далі – Університет) є нормативним документом Університету, що визначає основні організаційні засади діяльності Комісій з академічної доброчесності та Комісії з етики та управління конфліктами в Університеті відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Рекомендацій для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності, затверджених рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29 жовтня 2019 року (протокол №11).

1.2. У своїй роботі вищезазначені комісії керуються Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», актами Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України, даним Положенням та іншими локальними нормативними актами Університету.

2. ПОРЯДОК СТВОРЕННЯ КОМІСІЙ З АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА КОМІСІЇ З ЕТИКИ ТА УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ В УНІВЕРСИТЕТІ

2.1. Комісії з академічної доброчесності в Університеті.

2.1.1. Комісії з академічної доброчесності в Університеті створюються за **необхідності** наказом ректора закладу вищої освіти, розпорядженнями проректора закладу вищої освіти з науково-педагогічної роботи або проректора закладу вищої освіти з наукової роботи Університету,

1.1.1. , керівника факультету (навчально-наукового інституту) або голови спеціалізованої вченої ради у випадку, **якщо** викладач, керівник кваліфікаційної роботи, завідувач кафедри, керівник факультету (навчально-наукового інституту), керівник структурного підрозділу Університету або проректор закладу вищої освіти з науково-педагогічної роботи, проректор закладу вищої освіти з наукової роботи **подає** на ім'я ректора закладу вищої освіти **клопотання про створення такої Комісії** для розгляду порушення вимог академічної доброчесності.

1.1.2. Комісія з академічної доброчесності в Університеті створюється під головуванням одного із проректорів закладу вищої освіти або керівника факультету (навчально-наукового інституту) та складається з представників професорсько-викладацького складу Університету, голови або члена представницького органу профспілкової організації Університету (факультету, навчально-наукового інституту).

1.2. Комісія з етики та управління конфліктами в Університеті.

1.2.1. Комісія з етики та управління конфліктами в Університеті є **постійно діючою комісією** в Університеті, склад якої призначається наказом ректора закладу вищої освіти.

1.2.2. Комісія з етики та управління конфліктами в Університеті створюється під головуванням проректора закладу вищої освіти з науково-педагогічної роботи і складається з: проректора закладу вищої освіти з наукової роботи, керівника відділу кадрів, керівника Групи сприяння академічній доброчесності, представників професорсько-викладацького складу інститутів факультетів у кількості не менше одного представника факультету (навчально-наукового інституту), начальника юридичного відділу, уповноваженого з антикорупційної діяльності, голови представницького органу профспілкової організації.

1.2.3. Комісія з етики та управління конфліктами в Університеті призначається терміном **на 3 роки**.

1.3. Для розгляду порушень академічної доброчесності здобувачами вищої освіти до складу зазначених вище комісій обов'язково включається представник органу студентського самоврядування Університету.

1.4. До складу комісій не можуть включатись особи, які притягувались до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності. У разі встановлення факту порушення академічної доброчесності членом комісії, він виводиться з її складу наказом ректора закладу вищої освіти.

1.5. Залежно від специфіки питання, що розглядається, за потреби, письмовим розпорядженням голови вищезазначених комісій до її складу вводяться додаткові члени з числа співробітників Університету. За необхідності до складу комісій (за їх згодою) можуть вводитися представники вітчизняних та

закордонних організацій (закладів вищої освіти, наукових установ, підприємств тощо).

1.6. Засідання комісій вважається правомочним у разі, якщо участь у їх роботі приймає не менше двох третин членів.

1.7. Рішення комісій вважаються прийнятими, якщо вони підтримані більшістю голосів її членів шляхом відкритого голосування. У випадку рівної кількості голосів членів – голос голови комісії є вирішальним.

2. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЇЇ ПОРУШЕННЯ

2.1. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності під час здійснення освітньої та наукової діяльності покладається на здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників Університету.

2.2. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти під час здійснення освітньої та наукової діяльності здійснюється передусім викладачами (у межах дисциплін, які вони викладають) та керівниками кваліфікаційних робіт.

2.3. Факти порушення академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками Університету виявляються передусім посадовими особами Університету, зокрема проректорами закладу вищої освіти, керівниками структурних підрозділів, спеціалізованих вчених рад тощо.

2.4. Рішення щодо академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності може прийматись створеною Комісією з академічної доброчесності або постійно діючою Комісією з етики та управління конфліктами в Університеті.

2.5. **Викладач** може призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку, тощо;
- повторне проходження оцінювання контрольних робіт, іспитів, заліків, тощо;
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо).

2.6. **Керівник кваліфікаційної роботи** може призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

- зниження результатів оцінювання кваліфікаційної роботи;
- повторне виконання окремого розділу (розділів) кваліфікаційної роботи.

2.7. **Завідувачі кафедр, керівники факультетів (навчально-наукових інститутів)** можуть призначати такі види академічної відповідальності для здобувачів вищої освіти, які порушили академічну доброчесність:

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- повторне виконання кваліфікаційної роботи;
- проведення додаткової перевірки інших робіт, автором яких є порушник.

2.8. Завідувачі кафедр, керівники факультетів (навчально-наукових інститутів), керівники структурних підрозділів, проректори закладу вищої освіти можуть призначати такі види академічної відповідальності науково-педагогічним працівниками Університету, які порушили академічну доброчесність:

- проведення додаткової перевірки на наявність ознак академічного плагіату всіх робіт, автором яких є порушник;
- відкликання з розгляду (друку) робіт, автором яких є порушник і підготовка яких була здійснена з порушенням академічної доброчесності.

2.9. Комісії з академічної доброчесності можуть призначати такі види академічної відповідальності:

2.9.1. Для здобувачів вищої освіти:

- виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії або нарахування штрафних балів у такому рейтингу;
- позбавлення академічної стипендії.

2.9.2. Для науково-педагогічних працівників Університету:

- позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання фінансування для проведення наукових досліджень та реалізації освітніх проектів, стипендій, грантів тощо.

2.9.3. Рекомендувати до розгляду ректором закладу вищої освіти, вченою радою Університету або іншими органами та посадовими особами (відповідно до розподілу повноважень) призначення для порушника інших видів академічної відповідальності:

- позбавлення права брати участь у підготовці та атестації наукових та науково-педагогічних кадрів;
- позбавлення права керування магістерськими роботами студентів;
- виключення зі складу редакційних колегій фахових журналів, що видаються в Університеті;
- виключення з рейтингового оцінювання викладачів Університету.

2.10. Комісія з етики та управління конфліктами в Університеті може:

2.10.1. Для здобувачів вищої освіти призначати такі види академічної відповідальності:

- виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії або нарахування штрафних балів у такому рейтингу;
- позбавлення академічної стипендії;

- повідомлення суб'єкта, який здійснює фінансування навчання (проведення наукового дослідження), установи, що видала грант на навчання (дослідження), потенційних роботодавців, законних представників здобувача вищої освіти про вчинене правопорушення;
- позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання стипендій, грантів тощо;
- обмеження участі порушника у наукових дослідженнях, виключення з окремих наукових проектів.

2.10.2. Рекомендувати до розгляду ректором закладу вищої освіти, вченою радою Університету або іншими органами та посадовими особами (відповідно до розподілу повноважень) призначення для порушника таких видів академічної відповідальності:

2.10.2.1. Для здобувачів вищої освіти:

- позбавлення наданих Університетом пільг з оплати навчання;
- відрахування з Університету;

2.10.2.2. Для науково-педагогічних працівників Університету:

- виключення із вченої ради Університету та/або факультету (навчально-наукового інституту) та робочих органів Університету або обмеження права на участь у роботі зазначених вище органів на певний термін;
- письмове попередження;
- позбавлення почесних звань, нагород, стипендій тощо, присуджених Університетом;
- відмова у рекомендації щодо присвоєння вченого звання, наукового ступеня тощо;
- звільнення.

2.10.3. Рекомендувати до розгляду вченою радою Університету (із подальшим клопотанням перед МОН України, НАЗЯВО, іншими відомствами на національному та міжнародному рівнях) питання щодо призначення для науково-педагогічних працівників Університету таких видів академічної відповідальності:

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- відмова у присудженні науково ступеня чи присвоєння вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання.

2.11. За кожне порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти і науково-педагогічні працівники Університету можуть бути притягнуті як до одного, так і до кількох видів академічної відповідальності залежно від рішення вказаних вище комісій.

2.12. Комісії можуть також розглядати питання щодо вчинення дій, які містять ознаки порушення академічної доброчесності, з наданням рекомендацій щодо притягнення до інших видів відповідальності, передбачених чинним законодавством України.

2.13. Застосування конкретного виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності **здійснюється з урахуванням:**

- визнання порушником провини у порушенні академічної доброчесності, усвідомлення ним неприпустимості подальших порушень;
- факту співпраці з комісією або відмова від співпраці під час розгляду справи про порушення;
- факту першого порушення або систематичності вчинення порушень, їх сукупності;
- ступеню впливу порушення на репутацію Університету, факультету (навчально-наукового інституту), кафедри;
- ступеню впливу порушення на якість та подальші результати навчання (для здобувачів вищої освіти) та здійснення освітньої і наукової діяльності (для педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників Університету);
- інших обставин вчинення порушення.

2.14. Інші види відповідальності за порушення принципів академічної доброчесності визначені Законом України «Про освіту» та Правилами внутрішнього розпорядку Університету.

3. ПРОЦЕДУРА РОЗГЛЯДУ ФАКТУ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. У разі, якщо викладач, керівник кваліфікаційної роботи, завідувач кафедри, керівник факультету (навчально-наукового інституту), керівник структурного підрозділу Університету, проректор закладу вищої освіти (не уповноважений приймати рішення про призначення окремих видів академічної відповідальності) виявив факт порушення академічної доброчесності, він подає на ім'я ректора закладу вищої освіти **клопотання про створення Комісії з академічної доброчесності** для розгляду порушення **або** про розгляд порушення **Комісією з етики та управління конфліктами** (відповідно до повноважень комісій щодо призначення видів академічної відповідальності, що визначені у розділі 3 даного Положення).

3.2. У клопотанні про створення Комісії з академічної доброчесності або про розгляд порушення Комісією з етики та управління конфліктами в Університеті, вказується обґрунтована інформація по суті порушення та пропозиція щодо виду академічної відповідальності для порушника.

3.3. Не допускається подання клопотання без обґрунтованої інформації по суті

порушення, з неправдивою (наклепницькою) інформацією про факт порушення, яка базується на неперевірених фактах (носить характер припущення та/або оціночних суджень), анонімного клопотання.

3.4. Клопотання може бути також подано від імені здобувача вищої освіти у разі, якщо він став свідком порушення академічної доброчесності або готовий надати обґрунтовану інформацію щодо скоєння порушення академічної доброчесності з боку іншого здобувача вищої освіти чи науково-педагогічного працівника Університету.

3.5. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності Комісією з академічної доброчесності або Комісією з етики та управління конфліктами в Університеті складається з таких **етапів**:

- інформування особи про підозру у скоєнні порушення академічної доброчесності;
- проведення службового розслідування;
- підготовка протоколу про результати службового розслідування з висновками та визначенням виду академічної відповідальності.

3.6. Розгляд факту порушення академічної доброчесності проводиться з дотриманням принципу **конфіденційності** з інформуванням про хід розгляду справи лише членів комісій, вищих посадових осіб та особи, що підозрюється у скоєнні порушення академічної доброчесності.

3.7. Особа, що підозрюється у скоєнні порушення академічної доброчесності, **має право**:

3.7.1. Ознайомитись із матеріалами, що розглядаються комісією, протоколом про результати службового розслідування та іншою інформацією, яка відноситься до розгляду факту порушення.

3.7.2. За власною ініціативою чи запитом комісії надавати письмові пояснення по суті справи, відмовитись від пояснень у разі запиту на їх надання від комісії;

3.7.3. Бути присутньою на засіданні комісії на етапі розгляду питання про притягнення її до академічної відповідальності.

3.8. Комісія з академічної доброчесності або Комісія з етики та управління конфліктами розглядає порушення і виносить своє рішення на підставі обґрунтованої інформації по суті порушення і результатів службового розслідування.

4. ПРОЦЕДУРА ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ ПРО ПРИТЯГНЕННЯ ОСОБИ ДО АКАДМІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ (АПЕЛЯЦІЯ)

4.1. У разі незгоди з рішенням особи, яка призначає конкретний вид академічної відповідальності або відповідної комісії щодо притягнення до академічної відповідальності, особа, що звинувачена у порушенні академічної доброчесності,

має право на апеляцію.

5.2. Апеляція подається особисто порушником на ім'я ректора закладу вищої освіти у **10-ти денний термін** після особистого ознайомлення під розпис із рішенням комісії чи особи, що призначила конкретний вид академічної відповідальності.

5.3. У випадку надходження апеляції, ініціатором якої є здобувач вищої освіти, що навчається в Університеті, або науково-педагогічний працівник Університету, розгляд апеляції здійснюється **апеляційною комісією**, яка створюється наказом ректора закладу вищої освіти.

5.4. Апеляція розглядається відповідною апеляційною комісією у **тижневий термін**, що обчислюється з наступного дня після виходу наказу ректора закладу вищої освіти про створення апеляційної комісії, якщо інший термін не визначено у даному наказі ректора Університету.

5.5. У разі надходження апеляції за заявами сторонніх осіб (а також на виконання доручень МОН України, НАЗЯВО, інших державних установ), розгляд апеляції здійснюється відповідно до наказу ректора закладу вищої освіти **Комісією з етики та управління конфліктами в Університеті**.

5.6. Апеляція розглядається відповідною комісією у тижневий термін, що обчислюється з наступного дня після виходу наказу ректора закладу вищої освіти про розгляд апеляції, якщо інший термін не визначено у наказі ректора закладу вищої освіти.

5.7. Висновки комісії оформлюються відповідним протоколом та подаються на розгляд ректора закладу вищої освіти (або уповноваженій ним особі), який приймає остаточне рішення щодо результатів розгляду порушення (призначення виду академічної відповідальності, рекомендація щодо розгляду питання про призначення виду академічної відповідальності вченою радою, тощо).

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Дане Положення затверджується вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора закладу вищої освіти.

6.2. Зміни, доповнення та уточнення до даного Положення вносяться і затверджуються у тому ж самому порядку, що й саме Положення.

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи

Проректор закладу вищої освіти
з наукової роботи

Начальник юридичного відділу

Начальник відділу документообігу



Аркадій ШУЛЬГАЙ



Іван КЛІЩ

Тарас БОРИС

Тетяна БУНТ